annapurnapost.com

अन्नपूर्ण पोस्ट

वर्ष २५, अंक १०२, पृष्ठ ८ | काठमाडौं, सोमबार २५ साउन २०८३ | श्रावण कृष्णपक्ष द्वादशी नेपाल संवत् ११४६ | MONDAY, AUGUST 10, 2026 | मूल्य : रु. १०

इजरायली प्रधानमन्त्री नेतन्याहुद्वारा गाजा योजना अस्वीकार

जेरुसेलम (एजेन्सी): इजरायली प्रधानमन्त्री बेन्जामिन नेतन्याहुले गाजा योजना अस्वीकार गरेका छन्। जसकारण अमेरिकी राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पसँगको उनको सम्बन्ध चिसिने सम्भावना बढेको छ। 'इजरायलले १५-बुँदे दस्तावेज अस्वीकार गर्छ', नेतन्याहुले मन्त्रीपरिषद बैठकमा भने, हमासलाई वास्तविक रूपमा निःशस्त्र नगरेसम्म इजरायलले आफ्नो कुनै पनि सेना फिर्ता गर्ने छैन, र इजरायली सेना तथा नागरिकहरू विरुद्धका खतराहरूलाई रोक्ने अभियान जारी राख्नेछ।' तर, यो योजनालाई हमासले जुलाईको अन्त्यतिर स्वीकार गरेको थियो। गाजा योजनाअनुसार हमासले नवगठित प्यालेस्टिनी शासन निकायलाई हतियार बुझाउने बताएको थियो।

योजनाअनुसार इजरायलले निःशस्त्रीकरणसँगै सेना फिर्ता सुरु गर्ने उल्लेख छ, जसको समयरेखालाई इजरायलले कडा विरोध गरेको थियो। अमेरिकी राष्ट्रपति ट्रम्पले गाजा सम्झौतालाई शान्तिका लागि महत्त्वपूर्ण उपलब्धि भनेका थिए। तर, नेतन्याहुले राष्ट्रपति ट्रम्पले सारेको उक्त योजनालाई अस्वीकार गर्ने बताएका हुन्। कुनै समय उनले राष्ट्रपति ट्रम्पलाई 'ह्वाइट हाउसमा इजरायलका 'सबैभन्दा सहयोगी मित्र' भनेर वर्णन गरेका थिए। शान्ति प्रस्तावबारे बोल्ने क्रममा नेतान्याहुले इजरायलले यसबारे अमेरिकासँग आपत्ति जनाइरहेको र सम्झौतालाई चुनौती दिन तयार रहने बताएका छन्। 'त्यहाँ उनीहरूका विचारहरू छन्, केही हामीलाई स्वीकार्य छन् र केही छैनन्।

हामी यस्ता विषयमा आफ्नो अडान राख्न जान्दछौं,' उनले भने। यता हमासले नयाँ नेता खलिल अल-हय्या चयन गरेको केही दिनपछि गाजा योजनालाई समर्थन गरेको घोषणा गरेको थियो। त्यसपछि हमासले नेतन्याहुलाई योजना स्वीकार गर्न दबाब दिन आग्रह गरेको छ।

'हामी मध्यस्थकर्ता र अमेरिकी प्रतिनिधिबाट नेतन्याहु र उनको सरकारलाई मार्गचित्र पालना गर्न र आन्तरिक राजनीतिक तथा चुनावी कारणले प्रक्रियामा बाधा नपुऱ्याउन दबाब दिनेमा अपेक्षा गर्छौं,' हमासको राजनीतिक ब्युरोका सदस्य बासेम नाइमले एएफपीसँग भने। हमासले एक विज्ञप्तिमा योजनाप्रति अझै प्रतिबद्ध रहेको बताएको छ। अमेरिकी राष्ट्रपति ट्रम्पले फेब्रुअरीको अन्त्यतिर नेतन्याहुसँग मिलेर इरानविरुद्ध युद्ध सुरु गरेका थिए। तर, जब यसले उनको लोकप्रियता घटाउन थाल्यो र तेलको मूल्य बढायो, तब ट्रम्पले युद्धविराम र त्यसपछिको समाधान खोज्दा दुई पक्षबीच मतभेद देखिएको थियो।

विश्लेषण

डाक्टरमाथि बारम्बार आक्रमण किन ?

डाक्टर किन कुटिन्छन् ? यो प्रश्नको उत्तर केवल 'आफन्त आवेगमा आएर' वा 'डाक्टरले गल्ती गरे' भन्ने दुई वाक्यमा सकिँदैन। किनभने प्रत्येक घटनापछि केही दिन सामाजिक सञ्जालमा बहस गर्छौं, आन्दोलन गर्छौं, विज्ञप्ति निकाल्छौं, सेवा बन्द गर्छौं। सम्झौता हुन्छ र फेरि केही समयपछि अर्को घटना दोहोरिन्छ। तर, समस्या यथावत् रहन्छ। त्यसैले यस विषयलाई अब भावनाले होइन, प्रमाणले, आरोपले होइन, विश्लेषणले र पक्षधरतालाई होइन, सत्यलाई आधार बनाएर हेर्न आवश्यक छ।

डा. बालकृष्ण साह

विस्तृत पृष्ठ २

कांग्रेस संस्थापन पक्ष महाधिवेशनको तीव्र तयारीमा

राधा खनाल | *काठमाडौं*

सर्वोच्च अदालतले विशेष महाधिवेशनसम्बन्धी यसअघि फैसलामा पुनरावलोकनको आदेश दिए पनि संस्थापन पक्षले पूर्वनिर्धारित मितिमै महाधिवेशनका लागि तयारी तीव्र पारेको छ। केन्द्रीय कार्यसमितिको आइतबारको बैठकमा सभापति गगन थापाले पार्टीको महाधिवेशन असोज १६ गते नै हुने र तयारी कार्य नरोकिने बताए। पार्टीको असन्तुष्ट पक्ष अदालत पुगेकाले अदालतमा पार्टीले प्रतिवाद गर्ने उनले बताए।

'हिजो विशेष महाधिवेशनको हलमा जे कुरा सत्य थियो, निर्वाचन आयोगमा जे सत्य थियो र अस्तिसम्म अदालतमा जे कुरा सत्य ठहरिएको थियो, त्यो अहिले पनि सत्य नै हुन्छ,' सभापति थापाले भने। आफूलाई तर्साएर वा दबाब दिएर विधानविपरीत निर्णय गराउन नसकिने उनले स्पष्ट गरे। 'तर्साएर चाहिँ म तर्सिन्नँ, दबाएर पनि म दब्दिनँ र फकाएर पनि फकिन्नँ,' थापाले भने, 'मलाई विधान थाहा छ, विधानको सीमा थाहा छ। विधानको सीमाभित्र म बस्छु।'

थापाले कांग्रेसको १५औं महाधिवेशन पूर्वनिर्धारित कार्यतालिकाअनुसार हुने भन्दै थापाले क्रियाशील सदस्यता अद्यावधिकका क्रममा छुटेका नेता तथा कार्यकर्तालाई पनि समेटिने बताए। क्रियाशील सदस्यतामा कुनै कैफियत रहेको भए त्यसबारे छानबिन गर्न सबैलाई विश्वास हुने समिति बनाउन सकिने उनले बताए। 'नयाँ पुस्ताका धेरै साथीहरू क्रियाशील सदस्यता लिएर पार्टीमा आएको' भन्दै थापाले उनीहरूलाई स्वागत गर्नुपर्ने बताए। 'क्रियाशील सदस्यता नलिएका पुराना समर्थक तथा शुभेच्छुकलाई पनि पार्टीमा जोड्नुपर्छ,' उनले भने।

सभापति थापाले विशेष महाधिवेशनमा सहभागी भएका र नभएका दुवै पक्षलाई समान रूपमा समेटेर अघि बढ्न आफूहरू तयार रहेको बताए। 'यो पार्टी विशेष महाधिवेशनमा भाग लिने साथीहरूको जति हो, भाग नलिने साथीहरूको पनि त्यति नै हो,' उनले भने, 'सबैको हक बराबर छ।' वरिष्ठ नेताहरूको योगदानको सम्मान गर्दै १५औं महाधिवेशनलाई निष्पक्ष बनाउने हाम्रो जिम्मेवारी हो। कांग्रेस चार पुस्ताको पार्टी हो सबै पुस्तालाई जोडेर अघि बढ्नुपर्छ। रुख ठूलो हुँदै जाँदा पातहरू फेरिन्छन्, तर रूखको जरा जस्ताको तस्तै रहन्छ।'

सभापति थापाले सातवटै प्रदेशमा कांग्रेस, नेकपा एमाले र नेकपा मिलेर संयुक्त सरकार बनाउने प्रस्ताव कांग्रेसले अस्वीकार गरेको बताए। कांग्रेस संघीय सरकारमा प्रमुख प्रतिपक्षको भूमिकामा रहेकाले सरकारलाई प्रश्न गर्ने र खबरदारी गर्ने जिम्मेवारी आफ्नो पार्टीको भएको भन्दै थापाले भने, 'यो सरकारलाई ठीक ठाउँमा ल्याउने जिम्मेवारी हाम्रो हो। किनभने संसद्मा प्रमुख प्रतिपक्षको भूमिकामा कांग्रेस छ।' राष्ट्रिय संकटका बेला कांग्रेस चुप लागेर बस्न नहुने भन्दै उनले पार्टीको न्यायिक, कानुनी र राजनीतिक लडाइँसँगै संगठन निर्माणलाई अघि बढाउने थापाले बताए।

'तर्साएरचाहिँ म तर्सिन्नँ, दबाएर पनि म दब्दिनँ र फकाएर पनि फकिन्न। मलाई विधान थाहा छ, विधानको सीमा थाहा छ। विधानको सीमाभित्र म बस्छु।'

गगन थापा, सभापति, नेपाली कांग्रेस

मन्त्रीमा छोटे राजा शैली

कांग्रेस सभापति थापाले सरकारका मन्त्रीहरूमा 'छोटे राजा'को शैली देखिन थालेको बताए। मन्त्री र सत्तापक्षका सांसदबाट आउने धम्कीपूर्ण अभिव्यक्ति तथा सरकारका गतिविधिले शासकीय शैलीमाथि प्रश्न उठेको उनले बताए। केन्द्रीय कार्यसमिति बैठकमा सभापति थापाले सरकारलाई विधि, संविधान र शक्ति पृथकीकरणको सीमाभित्र राख्न कांग्रेसले खबरदारी गर्नुपर्ने बताए।

थापाले भने, 'मन्त्रीले खुट्टा भाँचिदिन्छु भन्ने, प्रत्येक दिन सांसदले हप्काएको देख्न पाउँछौं। यो सरकार बरालिएको छ। यसलाई खबरदारी गरेर ठीक ठाउँमा ल्याउने काम हाम्रो हो।'

प्रधानमन्त्रीले सरकारलाई 'एक्सप्रेस गाडी' भनेको प्रसंग उल्लेख गर्दै थापाले गति बढाउन पाइए पनि संविधान र कानुनको सीमाभन्दा बाहिर जान नपाइने बताए। सरकारले कार्यपालिका, न्यायपालिका, संवैधानिक निकाय र संसद्को सीमालाई सम्मान गर्नुपर्ने भन्दै अगाडि भने, 'एक पटक भए संयोग हुन्छ, दुई पटक भए संयोग भन्न सकिन्छ। तर, पटक-पटक त्यही भएमा शासकीय शैलीमा प्रश्न उठ्छ। नेपाल अहिले शासकीय अराजकताबाट आक्रान्त भएको छ।'

सरकारले २०४६ सालपछिका नेताहरूको सम्पत्ति छानबिन गर्ने निर्णय गरे पनि आफ्नै मन्त्रीहरूको सम्पत्ति छानबिनसम्बन्धी प्रतिवेदन सार्वजनिक नगरेको भन्दै उनले प्रश्न गरे।

थापाले सरकार सामाजिक सञ्जालको लाइकको पछाडि दौडिरहेको टिप्पणी पनि गर्दै भने, 'सरकार गठन भएको पहिलो १०० दिनलाई कांग्रेसले हनिमुन पिरियडका रूपमा हेरेर सहयोग गरेको तर सरकारको गति ठीक नभएपछि प्रश्न उठाएको हो।'

थापाले २३ र २४ भदौ २०८२ को घटनाको प्रसंग जोड्दै कांग्रेसको गति र मतिमाथि यसअघि नै पटक-पटक प्रश्न उठ्दै आएको र २१ फागुन २०८२ को निर्वाचनमा मतदाताले कांग्रेसप्रति असन्तुष्टि ब्यालेटमार्फत व्यक्त गरिसकेको उल्लेख गर्दै भने, 'भदौ २३ र २४ को घटनाअघि सम्भावित जोखिमबारे पार्टी नेतृत्वलाई जानकारी गराइसकेका छौं। भदौ २०, २१ र २२ गते म विश्वप्रकाश शर्मा दाइलगायतका नेताहरूसँग छलफलमा रहेको र सामाजिक सञ्जाल बन्द नगर्न तथा थप गल्ती नगर्न आग्रह गरेका थियौं।' 'भदौ २४ गते मेरो घरमा आगजनी भएको थियो र परिवारसहित आफन्तको आश्रयमा बस्नु परेको थियो।'

रंगुनले उजाडेको सिमलखेत

शिवराज भट्ट | *डडेलधुरा*

डडेलधुराको परशुराम-६ सिमलखेतका गोरे थापा हाल घरबारविहीन भएका छन्। रंगुन नदीले उनको १५ रोपनी जग्गा बगर बनाई दिएपछि उनी घरबारविहीन भएका हुन्। उनी अहिले सोही वडाको बैजनाथ सामुदायिक वन छेउको सडक किनारमा अस्थायी बसोबास गरिरहेका छन्। गोरे थापाका बुवा कालुसिंह थापा ४ छोरासहित २०३६ सालमा सिमलखेत झरेका हुन्। अछामको हाल साँफेबगर नगरपालिका-६ पाटलकोटबाट कालुसिंह सिमलखेत झरेका हुन्। वर्षको ३ महिना पनि खाने अन्न उब्जनी नहुने भएपछि कालुसिंह परिवारसहित डडेलधुराको भित्री मधेस क्षेत्रमा बसाई सरेका हुन्। २०६४ सालमा आएको बाढीले रंगुन नदी छेउको १५ रोपनी लालपुर्जावाला जग्गा बगर बनाई दिएपछि उनी अहिले घरबारविहीन भएका हुन्।

» बाँकी पृष्ठ ६

ब्रोड पिकमा बिलाए निम्स दाइ, म्याग्दीमा फैलिँदै 'निम्सपुर्जाई'

नितु घले | *काठमाडौं*

जलवायु परिवर्तनको प्रभाव न्यूनीकरण र हिमाल संरक्षणका क्षेत्रमा सचेतना जगाइरहेका विश्वविख्यात आरोही निर्मल पुर्जाको नाममा वनस्पतिको नाम राखिएको थियो, 'निम्सपुर्जाई'।

वनस्पतिविज्ञ तथा अनुसन्धानकर्ता भक्तबहादुर रास्कोटी र रीता आलेले तिउरी जातको वनस्पति म्याग्दी जिल्लामा भेटाएका थिए। त्यसपछि उनीहरूले पुर्जाको सम्मानस्वरूप उक्त वनस्पतिको नाम 'निम्सपुर्जाई' राखेका थिए। तर, पाकिस्तानको ब्रोड पिक हिमाल आरोहणका क्रममा हिमपहिरोमा परी पुर्जाको निधन भएपछि वनस्पतिविज्ञ रास्कोटीले पर्यावरणका क्षेत्रमा नराम्ररी क्षति पुगेको बताएका छन्।

हिमाल संरक्षण र वातावरणका क्षेत्रमा पुर्जाले गरेका साना-साना अभियान पनि प्रभावकारी र अर्थपूर्ण हुने प्रतिक्रिया दिए। रास्कोटीका अनुसार अनुसन्धानका क्रममा पत्ता लागेका नयाँ तथ्यहरूको नामकरण गर्दा कसैलाई समर्पण गर्न सकिन्छ। कतिपयले प्रख्यात व्यक्तिहरूको नाम राख्छन्, कसैले योगदानको आधारमा नामकरण गर्छन्। 'पुर्जा हिमालको

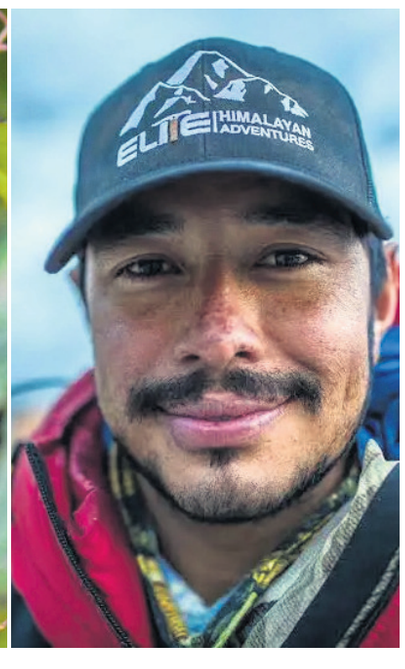

पर्यावरण संरक्षण गर्ने एउटा डेडिकेटेड आरोही हुनुहुन्थ्यो। उहाँले जलवायु परिवर्तनका बारेमा सचेतना जगाउने कार्यक्रमहरू गर्नुभएको छ,' रास्कोटीले भने, 'विश्वव्यापी रूपमा जलवायु परिवर्तन न्यूनीकरणका लागि उहाँका काम प्रभावकारी छन्। त्यसैले उहाँको सम्मानमा यो नाम राख्न जुरेको थियो।'

ढोरपाटन जाने बाटोमा भेटिएको तिउरी जातको यस प्रजातिको वैज्ञानिक नाम इम्प्याटियन्स निम्सपुर्जाई हो। यो प्रजाति सन् २०२२ मा अनुसन्धानका क्रममा रास्कोटीले भेटाएका थिए।

वनस्पतिविज्ञ कमल मादेनले सन् १७४८ देखि नै यसरी कसैको सम्मानमा वनस्पतिको नामकरण गर्ने चलन विश्वमा सुरु भएको बताए। नेपालमा पनि थुप्रै वैज्ञानिक, अनुसन्धानकर्ताहरूको नाममा वनस्पतिको नाम दिइएको छ। नाम राख्दा वनस्पतिको वैज्ञानिक नाम र प्रजाति दुईवटा जोडेर नाम राखिन्छ। वनस्पतिविज्ञ रास्कोटी र आलेको अनुसन्धानले म्याग्दी जिल्लाको २८०० देखि २९०० मिटर उचाइमा तिउरी फूलअन्तर्गत एउटा प्रजाति फेला पारेको मादेनले बताए।

» बाँकी पृष्ठ ६